

Proiect de lege

privind regimul activității electronice notariale

Capitolul I

Dispoziții generale

Art.1. – Prezenta lege stabilește regimul juridic al actelor notariale în formă electronică îndeplinite de notarul public în cadrul activității notariale reglementate prin Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995, precum și de misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României sau de alte instituții abilitate în acest sens prin legi speciale.

Art.2. – (1) Actele notariale în formă electronică instrumentate de notarul public trebuie să îndeplinească, sub sancțiunea nulității absolute, următoarele condiții:

- a) să fie efectuate numai în formă electronică;
- b) să fie semnate cu semnătura electronică extinsă a notarului public, bazată pe un certificat calificat furnizat de un furnizor de servicii de certificare acreditat; certificatele emise pentru notarii publici vor avea o extensie specială stabilită prin reglementări de către Autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu;
- c) să îndeplinească condițiile de fond prevăzute de lege pentru operațiunea juridică pe care o consemnează;

(2) Notarul public și celelalte instituții prevăzute la art. 1 au obligația să verifice îndeplinirea tuturor condițiilor prevăzute la alin. (1).

Art.3. – Actele notariale în formă electronică au același regim juridic ca și actele notariale îndeplinite în temeiul Legii notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995.

Art.4. – (1) Valabilitatea în străinătate a actului notarial în formă electronică este stabilită prin convenții internaționale la care România este parte.

(2) Documentele în formă electronică provenind de la autoritățile altui stat pot fi luate în considerare de notarii publici în instrumentarea unui act notarial în formă electronică numai dacă semnăturile electronice străine sunt bazate pe un certificat calificat, furnizat de un furnizor de servicii de certificare acreditat.

Capitolul II

Competența notarilor publici în materia actelor notariale în formă electronică

Art.5. - Următoarele acte notariale pot fi îndeplinite în formă electronică:

- a) autentificarea documentelor ce îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 2;
- b) legalizarea copiilor electronice după documente originale;
- c) darea de dată certă a documentelor ce îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 2 și atestarea locului unde s-au încheiat acestea;
- d) primirea și păstrarea în arhiva electronică a documentelor ce îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 2;
- e) efectuarea și legalizarea traducerilor în formă electronică;
- f) eliberarea de duplicate;
- g) alte operațiuni prevăzute de lege.

Art.6. – (1) Notarul public autorizat să efectueze acte notariale în formă electronică are competență generală în condițiile prezentei legi.

(2) Competența celorlalte instituții prevăzute la art. 1 se stabilește în conformitate cu Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995, care se aplică în mod corespunzător.

Capitolul III

Autorizarea notarilor publici pentru efectuarea de acte notariale în formă electronică

Art.7. – (1) Actele notariale în formă electronică pot fi instrumentate de notarii publici numai după obținerea unei autorizații din partea Autorității de reglementare și supraveghere specializată în domeniu.

(2) În vederea emiterii autorizației, notarii publici trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- a) să dispună de mijloace financiare și resurse materiale, tehnice și umane corespunzătoare pentru garantarea securității, fiabilității și continuității serviciilor notariale în formă electronică;
- b) să utilizeze un sistem informatic omologat;
- c) să asigure operarea rapidă și sigură a înregistrării actelor notariale în formă electronică, cu respectarea structurii registrelor notariale stabilite prin Regulamentul aprobat de Ministerul Justiției;
- d) să asigure posibilitatea de a se determina cu precizie data și ora exactă a întocmirii actului notarial;
- e) să dispună de mijloace corespunzătoare, conforme dispozițiilor legale și procedurilor descrise în reglementările emise de Autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu, pentru verificarea identității solicitantului și valabilitatea semnăturii electronice extinse a acestuia;
- f) să folosească personal cu cunoștințe de specialitate în domeniul tehnologiei semnăturii electronice și o practică suficientă în ceea ce privește procedurile de securitate corespunzătoare;
- g) să aplice procedurile administrative și de gestiune adecvate și care corespund standardelor recunoscute;

- h) să adopte măsuri împotriva falsificării actelor notariale în formă electronică și să garanteze confidențialitatea în cursul procesului de generare a acestora;
- i) să păstreze toate informațiile cu privire la un act notarial în formă electronică pe perioada stabilită în conformitate cu Normele tehnice privind activitatea de păstrare a documentelor create și primite de birourile notarilor publici, Camerele notarilor publici și Uniunea Națională a Notarilor Publici din România;
- j) să utilizeze sisteme omologate pentru arhivarea actelor notariale în formă electronică;
- k) orice alte condiții stabilite de Autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu.

(3) Autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu are obligația de a notifica Uniunea Națională a Notarilor Publici din România acordarea fiecărei autorizații odată cu eliberarea acesteia către notarul public care o solicită.

(4) Uniunea Națională a Notarilor Publici din România are obligația de a notifica Autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu cu privire la excluderea din profesie a notarilor publici, precum și suspendarea sau încetarea suspendării din profesie.

Art.8. – (1) Notarii publici sunt obligați să notifice în prealabil Autorității de reglementare și supraveghere specializată în domeniu orice modificare adusă sistemului informatic avizat.

(2) Autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu se va pronunța asupra avizării modificărilor aduse în termen de 15 de zile de la înregistrarea notificării.

Art.9. – (1) În cazul modificării datelor de identificare ale notarului public sau biroului notarial, este necesară actualizarea autorizației eliberate conform art. 7.

(2) Notarul public are obligația să notifice în termen de 24 de ore orice modificare survenită în legătură cu datele de identificare. Autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu are obligația să verifice noile date de identificare și, în cazul în care acestea respectă legislația în vigoare, să actualizeze în cel mult 48 de ore autorizația deținută de biroul notarial.

Art.10. – Pe perioada suspendării din profesie sau pe perioada necesară actualizării autorizației este interzisă efectuarea de acte notariale în formă electronică.

Art.11. (1) Autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu este obligată să verifice periodic respectarea condițiilor prevăzute la art. 7 alin. (2) lit. b), d), e), g), h) și j) pentru a supraveghea aplicarea dispozițiilor prezentei legi și a reglementărilor emise de aceasta.

(2) Neîndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (1) constituie motiv pentru Autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu de a dispune suspendarea sau, după caz, retragerea autorizației.

Art.12. – Actele emise de Autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu în exercițiul atribuțiilor conferite prin prezenta lege sunt acte administrative și pot fi atacate în condițiile prevăzute de Legea contenciosului administrativ nr. 29/1990 cu modificările și completările ulterioare.

Capitolul IV

Furnizarea serviciilor specifice efectuării actelor notariale în formă electronică

Art.13. – (1) Furnizarea serviciilor specifice efectuării actelor notariale în formă electronică se va realiza de către furnizori de servicii de certificare calificată acreditați de către Autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu și Uniunea Notarilor Publici din România, denumiți în continuare furnizori de servicii electronice notariale.

(2) Furnizorii de servicii electronice notariale îndeplinesc atribuțiile furnizorilor de servicii de certificare calificată prevăzute de Legea privind semnătura electronică nr. 455/2001.

Art.14. – (1) Furnizorul de servicii electronice notariale are obligația de a comunica Autorității de reglementare și supraveghere specializată în domeniu toate informațiile referitoare la procedurile de securitate și de certificare utilizate, precum și orice alte informații cerute de către Autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu.

(2) Furnizorii de servicii electronice notariale au obligația de a comunica Autorității de reglementare și supraveghere specializată în domeniu, cu cel puțin 10 zile înainte, orice intenție de modificare a procedurilor de securitate și de certificare, cu precizarea datei și orei la care modificarea intră în vigoare, precum și obligația de a confirma în termen de 24 de ore modificarea efectuată.

(3) În cazurile de urgență, în care securitatea serviciilor de certificare este afectată, furnizorul poate efectua modificări ale procedurilor de securitate și de certificare, urmând să comunice în termen de 24 de ore Autorității de reglementare și supraveghere specializată în domeniu modificările efectuate și justificarea deciziei luate.

Capitolul V

Actele notariale în formă electronică

Art.15. – (1) Actele notariale în formă electronică se îndeplinesc cu respectarea regulilor de fond privind procedura actelor notariale reglementată prin Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995, care se aplică în mod corespunzător, precum și cu respectarea dispozițiilor prezentului capitol.

(2) Este interzisă utilizarea pseudonimului în efectuarea de acte notariale în formă electronică.

Art.16. – (1) Cererile pentru întocmirea unui act notarial electronic pot fi înaintate notarului public în formă electronică, în acest caz fiind semnate cu semnătura electronică extinsă a solicitantului.

(2) În cazul în care cererea este făcută prin reprezentant, se va anexa actul în baza căruia părțile sunt reprezentate, care poate fi și în formă electronică dacă este semnat cu semnătura electronică extinsă a părților.

Art.17. – (1) În termen de 24 de ore de la primirea cererii în formă electronică, notarul public va efectua verificările necesare cu privire la legalitatea actului notarial solicitat, va stabili identitatea părților prin verificarea semnăturii electronice extinse și va trimite către solicitant un mesaj de răspuns în care va indica, după caz, taxele de timbru și onorariul aferente actului sau motivele de refuz al efectuării actului notarial în formă electronică solicitat.

(2) După primirea confirmării de achitare a taxelor de timbru și a onorariului, notarul public este obligat ca în termen de 24 de ore să îndeplinească actul notarial solicitat.

(3) Onorariul va fi stabilit în conformitate cu art. 28 lit. c) din Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995, care se aplică în mod corespunzător.

(4) Termenele prevăzute la alin. (1) și (2) pot fi reduse în schimbul unei taxe de urgență.

Art.18. - Încheierea notarială electronică prin care se constată îndeplinirea unui act notarial electronic va cuprinde următoarele elemente:

- a) adresa electronică a notarului public;
- b) denumirea încheierii și numărul acesteia;
- c) data și ora îndeplinirii actului notarial electronic;
- d) numele și prenumele notarului public;
- e) locul unde s-a îndeplinit actul notarial electronic;
- f) semnătura electronică extinsă a părților, dacă este cazul;
- g) semnătura electronică extinsă a solicitantului, în cazul în care acesta este o altă persoană decât partea, dacă este cazul;
- h) semnătura electronică extinsă a notarului public;
- i) numărul și data eliberării autorizației de îndeplinire a actelor notariale în formă electronică, precum și data expirării autorizației.

Art.19. - (1) Notarul public poate efectua legalizarea copiilor electronice după un document în formă materială care se află în arhiva notarului public sau este prezentat de părți ca original, numai după confruntarea copiei electronice cu originalul în formă materială.

(2) În încheierea notarială electronică prin care se legalizează copia electronică se va face mențiune despre originalul documentului și despre conformitatea copiei electronice cu originalul.

(3) Copiile legalizate electronice de pe documentele din arhiva notarului public se eliberează numai părților, succesorilor și reprezentanților legali ai acestora, precum și persoanelor care justifică un drept sau un interes legitim.

Art.20. - Încheierea prin care se consemnează primirea în arhiva electronică va cuprinde, pe lângă elementele prevăzute la art. 18, următoarele mențiuni:

- a) lista documentelor electronice primite, identificate individual;
- b) datele de identificare ale deponentului și datele de identificare ale persoanei căreia trebuie să i se predea documentele electronice;
- c) termenul de păstrare.

Art.21. - (1) Traducerile în formă electronică pot fi legalizate de notarul public dacă poartă semnătura electronică extinsă a unui traducător atestat conform legii.

(2) Încheierea de legalizare va cuprinde în acest caz elementele prevăzute la art. 18 lit a) - e) și h) - j) și semnătura electronică extinsă a traducătorului atestat.

Art.22. - În situația dispariției unui act notarial în formă electronică se va proceda la eliberarea duplicatului acelui act, la cererea părților sau, după caz, a succesorilor acestora, prin consultarea arhivei electronice a notarului public care a întocmit inițial acel act.

Art.23. – (1) În cazul în care un act notarial în formă electronică dispare atât de la părți, cât și din arhiva electronică a notarului, reconstituirea se va face de către biroul notarului public care a întocmit actul, cu notificarea prealabilă a tuturor părților sau, după caz, a succesorilor acestora, prin consultarea copiei arhivei electronice a notarului.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică, în mod corespunzător, și în cazul în care actul notarial dispărut a fost efectuat de instituțiile abilitate prevăzute la art. 1.

Capitolul VI

Evidențele notariale electronice

Art.24. – (1) Notarul public este obligat să păstreze în arhiva electronică actele notariale în formă electronică pe care le instrumentează pe perioada stabilită în conformitate cu Normele tehnice privind activitatea de păstrare a documentelor create și primite de birourile notarilor publici, Camerele notarilor publici și Uniunea Națională a Notarilor Publici din România.

(2) Art. 102 din Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995 se aplică în mod corespunzător.

Art.25. – (1) Notarul public va ține la zi un registru general în formă electronică al tuturor actelor notariale în formă electronică pe care le efectuează.

(2) Forma registrului general și modul de ținere și efectuare a înregistrărilor va fi stabilit de Ministerul Justiției prin reglementări.

Art.26. – Notarul public va ține și o evidență financiar – contabilă, în formă electronică. Modul de completare și de ținere a acestor evidențe va fi stabilit de Ministerul Finanțelor prin norme metodologice în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Capitolul VII

Registrul Notarilor publici autorizați să efectueze acte notariale în formă electronică

Art.27. – La data intrării în vigoare a prezentei legi se înființează Registrul Notarilor publici autorizați să efectueze acte notariale în formă electronică, denumit în continuare Registru, constituit și actualizat de Autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu.

Art.28. – (1) Înregistrarea în Registrul prevăzut la art. 27 a datelor de identificare și a informațiilor necesare cu privire la activitatea notarilor publici care efectuează acte notariale în formă electronică se efectuează pe bază de cerere individuală, care trebuie introdusă la Autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu cel mai târziu la data începerii activității.

(2) Conținutul obligatoriu al cererii prevăzute la alin. (1) și documentația necesară se stabilesc, prin reglementări, de către Autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu.

Art.29. – (1) Registrul este public și se actualizează permanent.

(2) Condițiile ținerii Registrului, accesul efectiv la informațiile pe care le conține, informațiile care pot fi oferite solicitanților și modul de actualizare a Registrului se stabilesc prin

reglementări emise de către Autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu.

Capitolul VIII

Omologarea sistemelor informatice

Art.30. - (1) Conformitatea sistemelor informatice utilizate de notarii publici cu Normele de securizare a informației prelucrate sau arhivate se verifică de către agenții de omologare, persoane juridice de drept public sau de drept privat, agreate de Autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu, în condițiile stabilite prin reglementări emise de aceasta.

(2) În urma îndeplinirii procedurii de verificare se emite certificatul de omologare a sistemului informatic. Certificatul poate fi retras în cazul în care agenția de omologare constată că sistemul informatic nu mai îndeplinește criteriile prevăzute în Normele de securizare a informației prelucrate sau arhivate.

(3) Condițiile și procedura de agreare a agențiilor de omologare se stabilesc prin reglementări de către Autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu.

(4) Decizia de agreare se emite de către Autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu.

Capitolul IX

Contravenții și sancțiuni

Art. 31. - Constituie contravenție dacă, potrivit legii, nu constituie infracțiune, și se sancționează cu amendă de la 5.000.000 lei la 50.000.000 lei fapta notarului public care:

- a) omite să efectueze notificarea prevăzută la art. 8 alin. (1);
- b) omite să efectueze notificarea prevăzută la art. 9 alin. (2).

Art. 32. – Constituie contravenție dacă, potrivit legii, nu constituie infracțiune, și se sancționează cu amendă de la 10.000.000 lei la 250.000.000 lei fapta furnizorului de servicii de certificare care:

- a) efectuează acte notariale în formă electronică fără autorizația prevăzută la art. 7 alin. (1);
- b) efectuează acte notariale pe perioada suspendării din profesie sau pe perioada necesară actualizării autorizației.

Art. 33. – Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute în cadrul prezentului capitol sunt de competența personalului cu atribuții de control din cadrul Autorității de reglementare și supraveghere specializată în domeniu.

Art. 34. – Contravențiilor prevăzute în prezentul capitol le sunt aplicabile prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor.

Capitolul X

Dispoziții tranzitorii și finale

Art.35. - Procedura de acordare, actualizare și reînnoire a autorizației va fi stabilită de Autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu prin reglementări specifice în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art.36. – În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Autoritatea de reglementare și supraveghere specializată în domeniu va elabora reglementările referitoare la Normele de performanță și securitate cu privire la sistemele informatice utilizate de notarii publici, transmiterea documentelor electronice și păstrarea acestora în arhive electronice.

Art.37. – (1) Cheltuielile efectuate pentru investiții, dotări și alte utilități necesare desfășurării activității electronice notariale se scad din veniturile brute pe o durată de 2 ani de la începerea acestei activități.

(2) Cheltuielile pentru modificarea și perfecționarea sistemelor informatice utilizate în activitatea electronică notarială se scad din veniturile impozabile aferente anului fiscal în care s-a efectuat investiția.

Art.38. – Notarii publici autorizați în condițiile art. 7 vor putea începe activitatea electronică notarială în termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Art. 39. – Cuantumul amenzilor prevăzute în prezenta lege poate fi actualizat prin hotărâre a Guvernului, în funcție de evoluția indicelui inflației.

Art.40. – Dispozițiile prezentei legi se completează cu prevederile Legii notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995 și ale Legii privind semnătura electronică nr.455/2001.